

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben.

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Fel a kezekkel!..

Pécs, 1897. július hó 22.

(* *) Megegett a legutóbbi vármegyei közgyűlésen, hogy a gyűlést vezető főispán úgy tette föl a kérdést szavazásra, hogy akik az állandó választmányi javaslatot nem fogadják el: emeljék föl a kezüket. És csakugyan úgy is történt, a kisebbség fölemelte ugyan a tiltakozó kezét, de a javaslat elfogadtatott. Ugyan méltóságos uram, menjen el legközelebb a városházára is, alkalmazza ott is ezt a módszert s tegye föl a kérdést, hogy akik nem ludasok a tanács tagjai közül abban a csendben, a nyilvánosság teljes kizárásával hozott tanácsi határozat meghozatalában, mely szerint Mandelbaum Sándor pöcegödör-tisztító vállalkozónak a szerződése újabb tíz évre hosszabbított meg, kiszolgáltatta a közönséget a legnagyobb megterheléseknek, — hát azok az urak emeljék föl a kezüket, hadd lássuk, nincs-e rajtuk valami szépséghiba.

Mert hát miről is volna szó? A kedden megtartott pénzügyi és gazdasági választmányi ülésben, melyen az új gazdasági programot tárgyalták, erélyes hangok emelkedtek föl a városi gazdálkodás mizériái ellen, azt hangsúlyozva mindenik föl szólaló, hogyha így haladunk az ismeretlen felé, a pénzügyi tönk kikerülhetetlen lesz.

Szakszerű, talpraesett, jól átgondolt beszédek, a gazdasági és munkaprogramm

avatott kritikáját mondták el egymásután Muttnyánszky Béla és Littke József bizottsági tagok, kifejtve, hogy az a munkaprogramm mai alakjában fakóvát sem ér, hiányzik belőle minden nagyobb koncepció, csupán krájleros toldozás-foldozás az egész, megszüntetni akarva a jelen bajait, hogy annál többet hagyjunk hátra az utókorra.

Ennél a pontnál aztán reámutattak a csatornázás, s az ezt okvetlenül követő kövezés kérdésére. A csatornázás kérdése ma már egészségügyi szempontból oly elengedhetetlen kívánalmat képez, a melyet elodázni bűn és merénylet volna a város adófizető lakossága ellen; mert ha valami nagyszabású járvány látogatná meg városunkat, éppen csatornázásunk teljes hiánya miatt, ez itt állandóan megfészkelné magát abból az okból, hogy az ugynevezett emésztő gödrökben hónapokig, sokszor évekig fölhalmozva áll az a sok fertőző telep, melyeknek tisztán tartásáról egy vállalkozó cég gondoskodik jó pénzért évek hosszú sora óta.

Itt aztán megjött az alkalom, hogy a bizottság tagjai betekintést tegyenek abba a szerződésbe, mely a pöcegödör tisztítására nézve fennáll. Legelőször 1884. július 23-án Sterk Dávid vállalkozóval kötött meg ez iránt a szerződés, amely 1894. április 9-én átruházott Mandelbaum Sándorra, akinek a szerződése a f. év szeptember 1-én járt volna le.

Tekintve, hogy ebben a szerződésben

oly magas tarifák vannak megállapítva, nevezetesen, minden ezer liter ürülékért, a melyet szivattyu segítségével távolít el a vállalkozó, 3 frt 50 kr., a melyet azonban kézi erő fölhasználásával, ezer literenkint 7 frt, a mily magas összegek egyáltalában Magyarország egy városában sincsenek és súlyos megterhelését, még pedig állandó megterhelését képezik a közönségnek, — kívánatos volna tehát ennek a szerződésnek a meg nem újítása, minthogy különben is a város csatornázási kérdésének a megoldása immár elodázhatatlan.

Mert ha tekintetbe vesszük, hogy Pécs város lakossága a pöcegödörök tisztítása címén évente mintegy 40.000 frttal adózik a vállalkozónak, aki ebből az összegből busás nyereséget rak félre, ennek az összegnek megfelelő tőkével kiépíthetők teljesen csatorna-hálózatunkat, s akkor teljesen elmaradna az az évenként ismétlődő vexatórius kiadás, amit a háztulajdonosoknak fizetniük kell, sokszor kemény 50—100 frtokban a Mandelbaum-cégnek; mert a pöcegödörök tartalma a vízvezeték segítségével levezettetnék a csatornába s így a kihordás költségei megtakaríthatóan.

Ekkor rukkolt aztán ki a tanács, hogy a szerződés nullifikálásáról egyelőre szó sem lehet, mert azt még a múlt 1896. évi március 11-én, a város tanácsa, szavazattöbbséggel egész 1907-ig, vagyis újabb tíz évre meghosszabbította. Megjegyezni kívánjuk, hogy ebben az időben még Aidin-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A vadak.

Ird fel a te szivednek táblájára . . . a csacsogó ajkainak hizelgését elhárítsad magadtól. Nem a Guy de Maupassant, vagy a Pierre Louis írásaiból, hanem a legöregebb könyvből citálok. Az öreg Mózes, aki a csacsogó ajkaktól óvta az ő népét, úgy látszik, éppen olyan ellenszenvvel viseltetett a vadak iránt, mint Kocor János, akinek legtöbb baja van velök. Természetesen Kocor János nem irhat nekik bibliát, hanem végzéseket, amelyekben elrendeli, hogy Susula Mátyás adja ki a Korom Teca holmiját, akinek viszont meghagyja, hogy a legközelebbi vonattal sziveskedjék jelenlététől megfosztani a várost. A két lény így elválk egymástól, de csak időre. A példa azt bizonyítja, Susula Mátyás és Korom Teca, hiába verték, kineztek, gyalázták egymást, egy szép napon ismét összekerülnek és együtt élnek, amíg vagy Korom Teca töri el a nyujtót a Susula Mátyás hátán, vagy a férfi agyabugyalja el a hölgyét. — Mi hozza őket össze? Mi láncolja őket egymáshoz? A szeretet törvénye, amely szerint a leggyöngédtelebb emberi teremtés enged a szive hajlandóságának? Szép volna, ha így volna. A rossz

megszépülne, ha a rosszat követné a bűnbe, gyalázata és minden förtelmebe, — csupán szeretetből, a szív tiszta vonzalmából. De talán nem így van. A vonzalmat itt nem a szeretet fejleszti, hanem a kényszerűség.

Susula Mátyás, vagy mondjuk épen Braulik Gyula cipész, a legutóbbi vadházassági véres dráma hőse visszatér a katonaságtól és házasodni akar. Megmondja ezt az ismerőseinek, azok közül leginkább az asszonyoknak, akik égnék a vágytól, hogy a lakodalomban valamely módon szerepelhessenek. Mivel ezen asszonyok nem utaznak fürdőbe, nem járnak színházba, társaságba, és az ő társadalmi vágyukat csakis a lakodalmak, a keresztelők és az atyafiaknak cifra zenés temetése elégítheti ki. Ilyenkor ezen asszonyságok felöltöznek tőlük telhetően ünnepélyesen és tetszelegnek önmaguknak és másoknak. Ezek aztán kommandálnak leányt a legénynek. Ilyenkor az a fő, hogy a leány szemrevaló legyen és hozzon valamit a konyhára. Egyebek iránt nem érdeklődik a legény. Ha nincs épen szív nélkül az ilyen házasság, de a szeretet még nem érhetett meg egyik félben sem. A leánynek természetesen csak passzív szerepe van az ilyen házasságnál. Ha szeret is valakit, ő nem kérheti meg a legényt. Esetleg számtalan szerelmi dráma játszódik le a szívében, míg eljön a félszeg cipész: Braulik Gyula, aki esetleg kiállhatatlan előtte, de akihez mégis

feleségül megy gyengeségből, mert mégis férjhez akar menni és ajánlásadók azt szuggerrálják neki, hogy majd összetörődnek. Aztán gondolja szegény: A leány ideje hamar elmúlik. Válogatásra nincs idő. És a cipész elviszi a leányt.

Kezdődik a házasság. A kiszolgált katona otthon megmagyarázza az új asszonynak, hogy mi lesz a dolga. Rendben tartani a házat, sütni, főzni, varrni, vasalni. Nem szereti, ha az ablakon ki-kitekintget. No, no csak azt lássa, hogy más ember fiával szóba áll. Azt sem szereti, ha az asszony elmegy valahová. Az asszony ne csavarogjon; az asszony üljön otthon. És ha az ura hazajön, minden készen legyen. És a sáros csizmáját huzza le és ami pénzt talál a zsebében, aztán kifussa a másnap kosztot, mert ha nem . . . És a cipész haragosan forgatja a szemét. A kiszolgált katona a mundérral nem vetkőzhetett le még a káplárt. Nincs rossz szándéka az asszonynyal, szereti is már valamennyire, de mindjárt nem tudja jobban szeretni, mint ahogy a „többit“ szerette. Egy kis idő kell hozzá. Csakhogy ma türelmetlen az asszonyféle. A szegényebbje is, amint serdül, eljárt a tánciskolába és azok a zsenge ifjak, akik megforgatják, még nem olyan kemény legények, mint a kiszolgált katona cipész, hanem bókókat mondanak, virágokkal kedveskednek és lemásolják Petőfi verseit és a leánykezebe

ger János volt Pécs város polgármestere s a tanács akkor jelen volt öt tagja közül csupán kettő szavazott az elnöklő polgármester javaslatára mellett, mely szerint ez a szerződés némi módosítással tíz évre meghosszabbításra kerül. E szerint három szóval — az elnöklő polgármester szavazata volt a döntő — kettő ellenében elfogadtattott ez a terhes szerződés, mely jogokat és privilegiumokat biztosít Mandelbaumnak, a közönséget pedig kiszolgáltatja.

Mert az a módosítás, amit a meghosszabbított szerződésbe bevettek, a közönség részére nagyon is érdektelen, csupán arról van szó, hogy 20%-ot enged a régi szerződésben meghatározott díjakból a vállalkozó. Mi abban a fölfogásban élünk, hogy ha nyílt árlejtést hirdetnek vala a város urai, hát bizonyára találkozott volna vállalkozó, aki kevesebb rebach-hal is beéri és ennél is olcsóbban vállalja el annak a dolognak a kihordását, amit nem szokás se lefesteni, se leírni.

Ámde az a körülmény, hogy egy, a f. év szeptemberében lejárt szerződés egész titokzatosan még a múlt év elején, midőn az azóta képviselővé lett Aidinger végnapjait élte a polgármesterségben, meghosszabbított, midőn még a sürgős szükség által sem volt indokolva; meghosszabbított pedig a közgyűlés elkerülésével, a nyilvános pályázat mellőzésével azzal a régi vállalkozóval, aki ugyszólván monopolizálja ezt az iparágat: a dolog legalább is gyanús, mint ezt Littke bizottsági tag a bizottságban kifejezte, s a mire a tanács tagjai csak hallgatással válaszoltak.

Részünkről, akik már e helyütt több ízben reá mutattunk arra a káros protekciós rendszerre, mely a városi vállalkozások kiadása körül régóta folyik, és nem egyszer sikerrel akadályoztuk meg ennek folytatását az új éra alatt, ezt a dolgot nem tartjuk helyesnek és a Mandelbaummal ekként titokban kötött szerződést is semmisnek tekintjük.

csusztatják, mint a saját szívök érzelmének a verses foglatát. A kényeztetéshez szokott új asszony gondolatot az a cipésztől. Nem ilyennek gondolta ez az ember. Másnak, egészen másnak. Ez nem tud egyebet, mint cipőt talpálni, inni, enni és káromkodni és néha epés hangon kérdezi: Hány hold földje van az apádnak és hány éves már? Az asszonyka fázik mellette és félni kezd tőle, majd meggyűlöli és mit sem talál természetesebbnek, minthogy elhagyja és minél előbb elfelejtse. A cipész eleinte káromkodik, azután úgy tesz, mint aki belotörődik a sorába. De csakhamar érzi, hogy férfinek nő kell. Nincs aki lözzön, aki takarítson. Eddig, mi mindent kívánt a nőtől, szépséget és vagyont. Most már csak azt kívánja, hogy a nő olyan teremtes legyen, aki kiszolgálja őt. Szétnéz a tömegben és nem kell soká keresnie, talál valakit, aki épen menedéket keres, mint-hogy mindig akad olyan nő, a ki menedéket keres. Kissé kopott, kissé éhes, megviselte a nyomoruság és éppen azért alázatos. A cipésznek ez tetszik. Nagy a különbség a régi és az új között. A régi olyan volt, hogy nem mondhatott róla egyebet, minthogy: Fenn az ernyő, nincsen kas. De ez csupa alázatosság, dehogynis merné rángatni a vállát, vagy bigygyesztgetni az ajkát. Csupán odaadás, csupa hűség. Egy darabig megvannak békességben. Az új nő kifésülködik. Új ruha, új cipellő, új

A legközelebbi közgyűlésen valami formában ez iránt szigorú felelősségre kell vonni a tanácsot, vajjon már egyszer színt, vajjon érdemesnek tartja-e magát a bizalomra, hogy azok után, a miket a város közönségének megkárosítására elkövetett, elfoglalhatja-e helyét s tovább is folytatni akarja ezt az Aidinger-szisztémát.

Utóvégre abban a városi közgyűlésben lesznek olyan tagok, akik bírnak annyi önállósággal, hogy nem hagyják magukat folytonosan orruknál fogva vezettetni, mert különben elmondható lenne, hogy vak vezet világtalant; és reméljük, hogy jelenlegi polgármesterünk, aki beköszöntő beszédében esküjével ígérte, hogy a polgárság javainak, jogainak hű öre lesz, szakítani fog a régi káros, slendrián rendszerrel s ebben az ügyben ha éppen nem is kéri a tanács akkori tagjai ellen a fegyelmet, annyit legalább is eszközölni fog, hogy a Mandelbaum szerződését semmisnek deklarálja s a közgyűlésre bizza, hogy az nyílt pályázat kiírásával a legolcsóbb vállalkozónak adja ki azt a sok esunyaság kihordását, a mihez a városházáról is hozzá lehetne adni néhány hordóval.

Higyjük a jobbat, s talán még nem késő, a város urai talán megemberelik magukat, jó utra térnek s tetteiket nem magánérdekek szerint. Hanem a város érdekei szerint fogják irányozni, mi hogy úgy legyen a jövőben, szívünkben kívánjuk. Akkor aztán bátran emelhetik föl kezeiket, ha erre föl szólíttatnak, mert tiszták lesznek azok s nem lesz szükség a sajtó szapulására, hogy lemossa róluk, ami reájuk tapadt.

Hirek.

Pécs, 1897. július 22.

Egy pécsi leányhoz.

Miért is láttalak meg, tán nem szeretnelek, miért is ismertük meg egymást tán nem szeretnél engem!

kötő, új láda. Aztán az arca is kigömbölyödik. Csak most tűnik fel, milyen formás. Élégedetnek látszanak, bár a mostani társadalmi viszony között a vadházások életében az elboldogtalanodás minden föltétele megvan. Valami nagy csekély dolog kell hozzá, hogy az ember szívében bizalmatlanság támadjon. Elég, ha egy jó asszony annyit mond:

— Mit csinál az a cifra?

Az ember összerézzen. A cifra? Igaz, cifrákodik. De vajjon törődik-e ő vele. Lasankint vizsgálni kezdi a dolgot és úgy véli, hogy észrevette, hogy az asszony nem törí a fejét azon, hogy ő vagyoniilag gyarapodjék, számolatlanul költ, mintha csak fel akarná használni az alkalmat. Igaz, hogy törvénytelenül él és ugysem örökölhét tőle. De azért mégsem szabadna költekezni. Figyelmezteti is erre az asszonyt.

— Hiszen szeretsz, azért vagy velem, mert szeretsz.

Az asszony érzi, de nem meri megmagyarázni, hogy az embernek nincs igaza. Valami csak kell az asszonynak. Némelyik olyan boldog, hogy nem hiányzik semmi. Van neve, van becsülete, vagyona, az ura szereti és az emberek szeretik. A cipész ellenben nem ad az ő asszonyának semmit, hanem azért önző módon kívánja, hogy az asszony őt vakon szeresse. Miért, mert ő is szereti. Azt hiszi,

Ugy szeretlek s úgy faj e szeretet nékem! A gyermek, ki érzi a szalmaláng lobogását, de kialvását észre se veszi, ki építi a fellegvárakat, de összeomlásukkal nem törődik, olyan mint a kis patak, mely csörgedezve más úton fut tova, ha az idő folyásából kitérítette, — de kiben nem a szalmaláng lobog, ki nemcsak légvárakat épít, ki igazán szeret, ki hosszú idő után találta azt meg, kit keresett, az nemcsak szeret, de félt is.

És nincs-e okunk a féltésre? mennyit változtat az idő. Mindkettőnknek multunk van, mely egykor tán fényes jelen volt, aranybetűkkel beírva életkönyvünkbe . . . s azóta az aranybetűk megfeketedtek, a jelenből mult, a multból emlék lett . . . ; hátha a napok, melyeken oly holdogán érzem magam, mikor kedves arcodat, szerető szemeidet nézhetem, szintén csak emlékek lesznek . . . Ezért faj e szeretet nékem! Ezért van, hogy majd örülni, majd szomorkodni látsz oly egymásután . . . érzem az emésztő lángot s mégis a lobbánékony szalmatüztől félek, ismered ezt az oldalmat, tudod, hogy a tudásról ez a kétely gyötör, azért ne vedd zokon e sorokat.

Hát te mit érzel, igaz-e, hogy szeretsz? Ha nem igaz, ha nem szeretsz igazán, ne légy kérlek olyan, mint a délibáb, mely a fáradt utast messze csalogatja, hogy csalódása annál borzasztóbb legyen, — ha pedig szeretsz, úgy szeress, de nagyon szeress, nem kell nekem pompázó rózsá, melynek piros szirma oly hamar megsárgul, illata elvész, nem kell mosolygó csillag, mely fényes, de nem melegít, nem kell a nyájas hold, mely oly csalia s változó, s nem kell a nap, mely mindenkire egyformán hinti sugarát, csak az igaz s őszinte szív, ez szebbé tesz, mint arcod rózsája, kedvesebbé, mint ragyogó szem csillagod! . . .

Elovasod-e e sorokat s érzed-e, hogy mit mondtam? ha érzed, hallgass, ne szólj, csak sejt, nem kell ezt még másnak tudni, mert hátha csak félig tudnák, — s mégis sokat beszélne, majd eljön tán az idő, mikor másnak is szabad tudni s akkor neveddel kezdem s nevemmel végezem életem regényét.

G—cs.

Napirend 1897. július 23-án.

Naptár: péntek, jul. 23 — Róm. kath.: Apollinár. — Prot.: Apollinár. — Görög-kel: (jul. 11.) Eufénia — Zsidó: Thamusz. 23. — Nap. kel 4 óra 11 percek; nyugszik 7 óra 27 percek. — Hold kel 11 óra 12 percek; nyugszik délután 2 óra 41 percek. Hold van a földtávolban délután 4 órakor.

hogy elég az az asszonynak, akivel vadházasságban él, pedig a volt perditánál a szerelmek magában alig valami. — Ugy minden nélkül, név, ruha, jövő, becsület és pénz nélkül semmi. És aki eleinte csak szinlelte a szerelmet kényszerből, most eltávolodik tőle és hiába akar hozzátörödni, valamely forradalmi érzés kezd benne megerősödni, amely a nyomorult lénynek nem engedi meg, hogy olyan nagy igazságtalanságot kövessen el önmaga iránt, hogy az önző embernek csak kényelmi tárgya legyen, amelyet minden felelősség és kötelesség nélkül használhat és eldobhat. Ez a hidegség ingerli a cipészt. Már megszokta, nagyon megszokta; azt hiszi, teljesen az övé és nem is lehet az másképp, minthogy egészen az övé és abban az órában, mikor megtudja, hogy az a nő idegenül van mellette és szabadulni akar tőle, az az óra katasztrófát idéz elő benne. Ráveti magát a prédára, mint a vérszopó, falánk tigris, esztelenül és vadul, vérben forgó szemekkel ziháló, hörgő mellett és nem engedi ki a körmei közül, hanem inkább megöli. És mikor kérdezik tőle, miért ölt, a gyilkos egészen kategorice kijelenti:

— Azért, mert megcsalt!

Nem tudom, a Braulik Gyula cipész esetét, hogy dolgoznák ki a novellairó urak. Érdekes volna, hogy irták volna meg Flaubert, Hugó Viktor, vagy Turgenjev.

Időjárás: hőmérséklet 23 Celsius fok meleg; légnyomás 753. — **Kilátás:** a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett, meleg idő várható jelentékeu csapadék nélkül.

— **(Az alispán érkezése.)** *Trixler* Károly, Baranyamegye alispánja, f. hó 26-án a délutáni 6 órai vonattal érkezik Pécsre, mely alkalommal a vármegye tisztikara testületileg fogadja a pályaudvaron. Az alispán másnap reggel foglalja el hivatalát.

— **(Himen.)** *Levitky* Gyula, az osztrák-magyar bank pécsi fiókjának főnöke f. hó 31-én (szombaton) tartja esküvőjét *Elter* Margit kisasszonnyal Eszéken. — *Spitzer* Zsigmond eljegyezte *Grünbaum* Julcsát, *Grünbaum* Farkas leányát Pécsen.

— **(Kiss György legújabb műve.)** A pécsi székesegyház szobrainak megalkotója, *Kiss György* szobrász, most az esztergomi bazilika számára készít egy művészi kivitelű oltárt, melyet Jézus szent szivéről neveznek el. Az oltáron három szoboralak lesz életnagyságban. A diszítések renaissance-stilusban vannak tartva. Az esztergomi főszékesegyház kincstárnoka, *Maszlághy* Ferenc kanonok megnevezvén a mintát *Kiss György* műtermében, azt annyira sikerültnek találta, hogy a művészt nyomban megbizta művének márványban való kivitelére.

— **(Anna bál Harkányban.)** A harkányi Anna-bált — mint értesülünk — jövő augusztus 1-én (vasárnap) tartják meg. A bált igen fényesnek tervezi a rendezőség.

— **(Katholikus autonomia.)** A kaposvári esperesi kerület papsága most tartotta gyűlését Kaposvárott, a melynek főtárgya az autonomiai kongresszusba küldendő két papi képviselő megválasztása volt. Megjelent a kerületből 15 plebános és káplán, szavaztak 14-en, s ebből *Ujváry* Ferenc apát esperes plebános kapott 13 szavazatot, *Krámer* Kálmán esp. plebános 8 szavazatot, *Fehér* Pál murakereszturi apát 4 szavazatot, *Kemenes* Ferenc pápai praelátus, *Bakacs* Imre esperes, *Pados* Lajos esp. plebános 1—1 szavazatot. A kaposvári és igali esperesi kerületben már leg-

több helyen a szavazás megtörtént, s világi képviselőül *Örgróf* Pallavicini Ede egyhangulag lett megválasztva.

— **(Állatjárványok.)** Legújabbant jelentések szerint a sertésorbánc *Szilágy*, *Hegy-sz.-Márton*, *Cserdi*, *Izsep* és *Tengerin* községekben; a sertésvész *Vörösmart*, *Dárda*, *Kis-Kozár*, *Garé* és *Pellérd* községekben járványszerűleg föllépett, miért is nevezett községek alispáni rendelettel zár alá helyeztetek.

— **(Vakmerő betörés.)** Vakmerő betörést követtek el az éjjel eddig még ismeretlen tettesek *Heit* Ádám, szigeti-országot 47. szám alatti korcsmárosnál. Jelzett ház kertfalával a rétre nézván, a rét felől a kertfalon át hatolhattak be a betörők az udvarba, a kiknek a körülményekkel ismerős egyéneknek kellett lenniök, mert tudták, hogy a konyhaajtó zárját a mellette levő kis lyukon benyulva félre lehet tolni. És félre is tolták s ily módon a konyhába észrevétlenül bejutván, az abból nyíló szobába mentek. S bár a tulajdonos ott alndt, mégis volt annyi bátorságuk és szerencsájük, hogy a mellényzsebéből kilopták tizenöt forint értékű ezüst zsebóráját óraláncostul együtt; a kabátja zsebéből pedig három forint készpénzt. Mindezzel azonban nem elégedtek meg, hanem a pincekulcsát előkeresvén, azzal a pinceajtót nyitották fel s onnan vagy tizenöt liter zsirt, egy hordóból bort s pár üveg *Hirschfeld*-féle sört vittek el. Mikor a pincében is így szépen megrakodtak, a kulcsot visszavitték a konyhába, a konyhaajtó zárját ismét előrehúzták és ugyanazon az uton, melyen jöttek, a kertfalon keresztül a réteken át eltávoztak. A meglopott korcsmáros csak ma reggel vette észre, hogy tolvajok jártak nála s nyomban bejelentette az esetet a rendőrségnél, a hol most megindítják a nyomozást a vakmerő betörők kézrekerítése végett.

— **(Századvégi leányok.)** Hogy nemcsak a színpadon, hanem az életben is vannak századvégi leányok, azt mutatja az a becsületsértési panasz, melyet ma reggel tett egy fiatal leány *Schultz* Imre rendőrfogalmazó

előtt. A panaszos leány a *Mihály*-utcában lakik; akit bepanaszolt, az pedig a felső-havidogasszony-utcában s ez utóbbi már régóta haragszik a panaszosra. Miért s miért nem, azt majd a járásbiróság deríti ki, hová az ügyet hivatalból átteszik; elég az hozzá, hogy valahányszor találkoznak az utcán, mindig leszólja és olyan kifejezésekkel illeti, melyek értelmét még egy századvégi leánynak sem szabadna ismernie. S mindegy neki, ha hallja valaki, ha nem; ő csak becsmerli becsületében, erkölcsében a panaszos, akit tegnap este is két tanu jelenlétében gyalázott meg. Ezért jelentette fel aztán ma a megsértett leány a rendőrségnél, hogy elégtételt vehessen rajta a sértegetésekért.

— **(Hírek Ós-Budavárából.)** Ós-Budavár mulatóhely Budapesten »Ós-Budavári Híradó« címmel már lapot is ad ki, persze, hogy a mulatóhelynek reklámot csináljon. Ebben olvassuk most, hogy az ott működő magyartánc- és daltársulat tagjai között ott van *Thurzó* Ilona is, a ki a múlt idényben a pécsi szintársulat tagja volt s most mint hangversenyénekesnő aratja Ós-Budavárban diadalait. *Andorffy* Péter, a pécsi szintársulathoz jövő idényre szerződött komikusról is dicserőleg emlékszik meg Ós-Budavár lapja, azt irván, hogy »*Andorffy* Péter a vidék egyik legelőkelőbb komikusa és rendezője, akinek már eddig is nagy érdemei vannak a finom magyar kuplák megteremtésében. Hogy mennyivel decensebb s mennyivel élvezetesebb *Andorffy* kupléelőadása bármely német kupléénekes produkciójánál, azt a jóízű közönség elbírálása alá bocsátjuk.«

— **(Ellopott ruhanemük.)** *Blum* József kiskozári lakos ablakait tegnap éjjel azok a mindig ismeretlen betörők becsületesék, s s szobába hatolva, onnét 19 frt 20 kr. értékű ruhanemüt ismeretlen helyre elszállítottak. A csendőrség nyomozza az ismeretlenség homályában lévő betörőket.

— **(Asszony a kuthan.)** Rémes leletre bukkant *Horváth* György, vasasi lakos, tegnap hajnalban. Lovait itatni a kuthoz ment,

nem vitték el az esketési bizonyítványt a főszolgabírónak, hanem beállítottak sirva, mivel azt hitték, csakugyan elveszik a kontyukat. Az asszonyok sirtak és az emberek könyörögtek helyettök:

— A törvényes asszony elhagyott és azért nem vehetem el, mert még él.

— Akkor menjenek szét, — szólott a főszolgabíró, aki mindenképp rendezni akarta a viszonyokat a járásában.

— Szétmenjünk? Akkor én tönkre megyek. Mert, ha ez az asszony nincs mellettem, elkorcsmazom a keresményem. Amig egyedül voltam, minden héten az árok mellett keltem fel.

Egy öreg telkes gazda pedig így védekezett:

— Ki varr, főz rám, ha eltiltják tőlem az asszonyt, azelőtt, mig egyedül éltem, csak akkor ettem meleget, ha a szomszédok megkínáltak. Mőringolok inkább neki, mert ugyis elkallódnék nélküle mindenem.

És mőringolt is neki, annak biznyságául, ha a párok között elmulik a szerelmi ház, csak ugy maradhatnak együtt, ha valamelyes pozitív dolgok fűzik össze őket, mert ha a férfi nem részelteti a keresményéből a nőt, akkor azt hiszi, csak azért él vele, hogy kizsákmányolhassa. És a kizsákmányolás ellen előbb-utóbb föllázad. Az ember, ha már megszokta a nőt, egy darabig próbálja kielégíteni,

Nekem ugy tetszik, hogy ezt a témát, ha nem is elbeszélés, de filozófia formájában olvastam a bibliában. Az öreg Mózes elirta ezt a regényirók elöl, vagy legalább előre megjósolta a Braulikok sorsát. A példabeszédekben olvasom az V. részben, mely a tisztaságra int.

»Jóllehet olyan az idegen asszonynak ajaka, mint a csepegő lépesmész, és lágyabb az olajnál az ő nyelve.«

»Mindazonáltal annak vége keserű, mint az üröm, éles, mint a kétélű tör.«

»Az ő lábai a halálra mennek, az ő járásai koporsóra valók.«

»Az ő életének utját ne kövessed, mert az ő életének ösvényei változók, hogy eszedbe nem veheted.«

»Lészen néked a te feleséged, mint a szerelmes nőstényszarvas és kedves vadkecske; az ő emlői megelégsenek tégedet minden időben, az ő szerelmében gyönyörködjél szüntelen.«

»És miért bujdosnál szerelmes fiam az idegen után, és miért ölelnéd mejjét az idegennek?«

Egyszerűen és nagyon természetesen magyarázza meg az óvilág *Dumas* Sándora, hogy mi a különbség a féllasszony és az egész asszony között. Az egyik Éva, az emberiség romlása, akinek a járása a koporsóra való, másik Mária, az ember felesége, anyja, szerelmese, vigasztalója.

Az Évák sokszor aldozatok, sokszor nem. Annyi bizonyos, hogy *Dumas* ókori őse az Ádámokat féltette az Éváktól és az Évákat kevésbé féltette az Adámoktól, akiknek szerelmi drámáját ilyen poetikusan rajzolja a bibliában:

»Mignem átaljárja a nyíl az ő szívet, miképen siet a madár a törre, nem tudván azt az ő élete ellen lenni!«

A vadak között nem volna lángoló szerelem, önfeláldozó szeretet? Van, akad közöttük, elvétve.

Pár év előtt Aradmegye egyik járásában nagyon elszaporodtak a vadak és a járás központjában a törvénytelen asszonyok kezdtek dominálni. A főszolgabíró ugy segített az állapoton, hogy ráijesztett törvénytelen párokra.

Kidoboltatta, hogy amelyik nő egy hónap alatt be nem mutatja az esketési levelét, köteles beszolgáltatni a kontyát, mivel nem méltó annak viselésére.

És egy hónap alatt hatvanhárom házasságot kötöttek a járásban. Tömérdek per-patvar szűnt meg így. A törvénytelen pár valamennyi ideiglenesnek tekintette az állapotot, csalta, lopta és rövidítette egymást és mindkét fél azon volt, hogy minél inkább kihasználja a másik fél gyengeségét. Halálozás esetén pedig a törvénytelen családöt rendesen kitelepítették a rokonok és néha a távoli rokonok. Kegyetlen dolgok történtek ilyenkor, hosszú pörök és gyűlölködések származtak. De voltak, a kik

s midőn vizet akart meríteni, a vödör valami puha testbe ütődött bele. Lehajolt aztán maga is a kutba és a hajnali világosságnál is tisztán kivehette, hogy egy holttest van a kutban. Azonnal az előjárósághoz sietett s ott a borzasztó felfedezést előadván, embereket vitt magával, a kik a kutból felhúzzák a holttestet. Eközben a szomszédok is hírére hallották az esetnek és a közvetlen mellettük levő portán lakó Némediék megrémülve szaladtak át hozzájuk, mert öreg, hetvenhétéves anyjukat, özv. Némedi Jánosné szül. Kios Erzsébetet nem találták otthon sehol. S megérkezvén a segítség is, a holttestet felhúzták a kutból és abban csakugyan az öreg asszonyra ismertek. Hogy az öreg özvegyasszony hogyan került a kutba; öngyilkos lett-e, vagy véletlenül esett bele, azt majd a hivatalból megindított vizsgálat fogja kideríteni. Egyelőre az orvosrendőri lelet felvétele végett *Trixler* Rudolf dr. járásorvos kiment a helyszínére.

— **(Megvert béres.)** *Szekeres* Pál, botykapusztai béres tegnapelőtt éjjel bentjárt Botyka községben. Hogy merre és hol, azt senki, még ő maga sem tudja, elég az hozzá, hogy véres fejjel tántorgott haza tegnap reggel s a mint hazaért, nyomban összeesett. A fején alapos folytonossági hiányok voltak, melyeket mikor a felesége bekötöztött s ő magához tért, bárhogy erőltette is az emlékezetét, nem tudta megmondani még sem, hogy kik verték meg. Csak annyit tudott, hogy valamelyik korcsmában sokáigitta a bort és sört vegyesen s több cimborája társaságában indult hazafelé. Nem lehetetlen, hogy azok között támadt valami összekülönbözés és az így keletkezett verekedésben őt is fejbe tisztelték egypárszor. A vizsgálat különben folyik a titokzatos verekedés ügyében.

— **(Nagy hú-hó semmiért.)** A balokány-utca egyik házából tegnap este tíz óra tájban nagy jajgatás és segítségért való kiabálás hatott ki az utcára. Csakhamar összesereglettek a szomszédok és a felvert lakókkal együtt a ház udvarán a leghátul álló de ha nagy szegénységétől nem telik semmi, azonkívül egész sereg megrögzött rossz szokása van, akkor nincs hatalom, amely a Csiki Julisokat tovább is a Braulik Gyulákhoz láncolja. Akkor a nő, amíg fiatal, szétnéz másfelé, mint-hogy nincs egyebe a fiatalágánál. És van egy darab tükre, ebben mindennap remegve szemléli a fiatalágát, amely végre is tünemény és elhervad, mint a virág. Ezt akarta menteni Csiki Julis a harmincöt éves kényelmes, lusta Brauliktól, aki viszont nem akart egyedül maradni a dikicsével.

Szóval két lény szövetségének minden dologban a közösségen kell alapulni, különben csakhamar elboldogtalanodnak.

Megunja egymást sokszor a törvényes házaspár is. Történik ezer mozzanat, amely megzavarja a házasságukat, ilyenkor, ha egy időre megszakad is az érzelmi kapocs, a törvényes kapocs összefüzi őket és az idők, amilyen leleményesek az eltávoztatásban, olyan leleményesek a kiengesztelésben is. De a durvaságért, a sértegetésekért, a kegyetlenkedésért mi engesztelje ki a Csiki Julisokat. Oda a leányság, a fiatalág, a tisztaság, anélkül, hogy szeretetet, jólétet és tisztességet élvezett volna. És ha szabadulni akar az ő lábai a halálra mennek, az ő járása a koporsóra való, mert fölgerjednek a Braulik Gyulák és a Varga legények és a szerencsétlen nők testében megforgatják az élesre fent kést . . .

Ujlaki Antal.

lakás elé mentek, honnan a jajgatás hihallatszott. Épen az ajtót akarták betörni, hogy a bentlevők segítségére siessenek, mikor felnyílt az és kifutott rajta egy asszony, pöre öltözetben, meg két kis gyerek, még porébbre vetkőzve. Utánok pedig kitántorgott egy ember, a kiről az első szempillantásban minden kétséget kizárólag konstatálni lehetett, hogy többet ivott a kelleténél. Az asszony a feleség, az ember a férj; a két kis gyermek pedig a házaspár gyermeke volt. A férj meg akarta verni az asszonyt és a gyerekeket s ebből keletkezett a nagy lárma, mely összecsisodította a lakókat, meg a szomszédokat az udvarra. Egyik közülök már rendőrért szaladt, a mit meghallván a verekedő férj, egyszerre lecsillapodott s bement a lakásba, hová követte az asszony, meg a gyerekek is. S mire egy rendőr megérkezett, hogy a rakoncátlan embert bekísérje a kóterbe, az már szép csendesen aludta az igazak álmát. Ez lett vége a semmiért okozott nagy hühónak.

— **(A dijnok.)** A szép Styriában dijnok volt valamely k. k. büróban a jó Götsek Ferenc. De dijnoknak lenni Styriában sem helyes ötlet, sőt szerencsétlen gondolat. A jó Götsek Ferenc nem birt megélni a becsületes munkából s így csalásra adta magát. Mint álbeteg keresi meg a kenyerét különböző kórházaknál fölvetve magát. A belügyminiszter ma figyelmeztette rá a hatóságot.

— **(Megvadult lovak.)** Nagy ijedelmet okozott tegnap délelőtt Nemet-Ürögön két megvadult ló, melyek száguldva vitték végig a kocsit, mely elé fogva voltak, a község utcáján. A kocsiban egy idegen ember ült, a ki hiába igyekezett a megvadult lovakat megfékezni, csak nem birt velük. Nagy Terka nevű tízéves kisleányt a megvadult lovak el is ütöttek, de szerencsére gyenge horzsoláson kívül egyéb baj az elütött leányt nem érte. A megvadult lovak végigragadták az utcán a kocsit s aztán tovább futottak az országuton s eltűntek, mielőtt valaki megfékezhetne volna őket.

— **(Déliláb a Balatonon.)** Ritka természeti tüneményben gyönyörködhetek minden nap a Balaton déli partján lakók. A tó végtelen csendes volt, sima, mint a tükör, a hőség pedig rekkenő. A lilaszínű pára mindszűrűben látszott a víz felszínén emelkedni, magasabb és magasabbra szállt s egyszerre csak bájos déliláb képe volt látható. A tó partja köröskörül magasnak látszott, a fűdők és a csónakázók mintha csak a víz felett járkáltak volna, a Helka gőzös szintén a levegőben iramodott tova, mind magasabbra emelkedve, míg az arácsi hegyek tetején tűnt el. A búbajos csalóka kép mintegy 10—15 percig volt látható.

— **(A kis szökevény.)** Tegnap este 10 óra tájban a sétatéren levő órházikóban egy kis, alig hatéves gyereket találtak. A gyerek mezitláb, hajadontővel, összekuporodva aludt a házikóban s mikor felkeltették s kérdezték, mit csinál ott, felelet helyett sirva fakadt. Csak egy előhívott rendőr faggatására mondta aztán el, hogy a kaposvári-utcán laknak a szülei, azaz csak a mostoha anyja, mert az édes apja valahol Slavóniában dolgozik s nem mer hazamenni, mert otthon a verés várja. A rendőr azonban mégis haza-

vezette s kitünt, hogy a gyerek csinyt tett otthon s a büntetés elől szökött meg az anyjától, aki már mindenfelé kereste nagy ijedelem között.

— **(Áruló nyomok.)** A mostanában gyakori gyümölcslopásokat ellenőrzendő, egyik székói hegycsősz az éjjel őrzőjáratát végezte, mikor is friss nyomokat fedezett fel a szőlők között. A nyomok kivezettek az utra, ahol négy kóbor cigányt talált, éppen a lopott gyümölcsön osztozkodva. Váratlan jöttére a cigányok kerekét oldottak s a lopott gyümölcsöt otthagyták az uton. Egy ideig üldözte ugyan őket, de mikor azok nekivágtak az erdőnek, ott nyomukat vesztette. De a lopott gyümölcsöt még se vihették el a megugrott tolvajok, akiket a nyomok árultak el.

— **(Csaló vigéc.)** Telegér-pusztán a napokban sorra járta a munkásokat egy ügynök, különféle mesés olcsóságú ruhát és szövetet kínálva nekik megvételre. Be is tudott ugratni egypár asszonyt, a kiknek egy-egy cédulát adott, melynek előmutatása mellett — a mint mondta — Pécsen megkapják a ruhákat. Előlegképen mindenütt felszedett pár forintot s csak most tűnt ki, mikor a becsapott asszonyok a költött nevű kereskedőt a városban sehol sem találták, hogy megcsalta őket. Persze a csaló vigéc azóta már más tájékon jár s bizonyára ott is megpróbálja ezt a mesterséget, míg valahol rajta nem veszt.

— **(Gyanus ebek.)** A vidéken több helyen gyanus ebek kóborolnak mostanában. Egy-egy faluban gyakorta látnak idegen, az emberektől veszedelmes morgás között megfutamodó ebeket, melyek koborlásuk közben kerülnek be a községekbe, honnan csakhamar ismét a mezőknek veszik utjukat, a merről jöttek. Ugy látszik a mezei munkával foglalkozó nép házörző ebei ezek, melyek mivel senki sincs otthon a házban, elkoborolnak hazulról, gyakran olyan messzire is, hogy nem találnak többé vissza. Étlen-szomjan barangolnak, kitéve a veszethez. Ezért ajánljuk a hatóságok figyelmébe a kóbor ebeket, melyeket tanácsos elpusztítani, még mielőtt emberben vagy állatban kárt tennének.

— **(Küzdelem az orvtámadóval.)** Valami elzüllött, bizonyára a börtönnel már régen ismerős, mindenre kész csavargóval hozta össze a szerencsétlensége *Metovics* Anna, károly-pusztai lakosnót, amint Kékesd községbe akart menni. Az este már félhomályával ráborult a járatlan utra, hol a leányon és az ismeretlen emberen kívül senki sem járt. Az hozzácsatlakozott a leányhoz s beszédbe elegedett vele. Majd egyszerre váratlanul megragadta s a leányt azt híván, hogy ki akarja rabolni, a zsebében levő összes pénzt, két forintot, remegve tartotta elébe. A csavargónak azonban nem kellett a pénz s csak húzta, vonszolta le az utról a közeli cserjés közé a leányt. Ez, belátván veszélyes helyzetét, minden erejét összeszedve, kiszabadította magát az orvtámadó kezei közül és szinte erejét meghaladó olyan ökölcsapást mért az arcára, hogy az orvtámadó megtántorodott és az orrávére kibuggyant. Ez volt szerencséje a leánynak, a ki erre futni kezdett és segítségért kiáltva, lélekszakadva menekült az orvtámadó elől. Az még egy darabig üldözte, de aztán abbahagyta az üldözést s tanácsosabb-

nak vélte, ha másfelé veszi az utját. Ugy is tett s bizonyára igyekezett minél előbb eltűnni a vidékről, mert még eddig nem találták meg, hogy méltó helyére, a börtönbe juttassák, az orvtámadás büntetéséül.

— **(Kenyérelőállítás órlés nélkül.)** A kenyérnek olyatén való előállítása, hogy előbb megőrölnők az éleket, már régen foglalkoztatja a vegyészeket és élelmiszerkészítő technikusokat. A mi mindennapi kenyérünk tudvalevőleg az élet megőrlése és a hűveltyől való megtisztítás miatti szítálás által elvesziti tápláló alkatrészeinek javarészét, — bár sikerült több olyan kenyeret előállítani, a melyeknek nyers - anyagát többé - kevésbé megóvták az említett processzusoknál. — Ilyen a katonák komiszkenyere, a vesztfáliai pumpernickel, és a higienikus szempontból annyira ajánlott és híressé lett Graham-kenyér. Az igaz, hogy ezek sokkal táplálóbbak, mint a közhasználatban levő többi kenyér, de nem olyan izletesek. Most arról értesítenek bennünket, hogy két külföldi feltalálónak sikerült egy olyan gépet készíteni, a melylyel jövőre a pékek a terményből kenyeret csinálhatnak, a nélkül, hogy előbb meg kellene őrölni azt. Az egyik föltaláló párisi ember, a másik brüsszeli. Gépökre már patenst is kértek. — A termény, a géppel való kezelés után, mint kész kenyértészta kerül ki belőle, csak meg kell sütni. E kenyérgép használatával a kultúra visszatér arra az időre, a mikor ősapánk a legprimitív módon állították elő a kenyeret a nyers terményből. Az új gép ál-

tal előállított kenyér, a Berlinben végbe vitt szakértői vegyelemzés szerint, nemcsak rendkívül izletes, hanem két kiló belőle annyi tápanyaggal bír, mint egy kiló hus. Lábadozó betegeknek és vegetáriánusoknak különösen megfizethetetlen. Az érett buzaszemek minden aromája megvan az így előállított kenyérben s a mellett, hogy annyira izletes és tápláló, előállítása is sokkal egyszerűbb és kevesebb költségbe kerül. A Berlinben megtartott vegyelemzés szerint, 100 súlyrész teljesen száraz, ilyen kenyér 14.08 rész fehérnyét és 0.90 rész foszforsavat tartalmaz, míg a közönséges berlini kenyérnek 100 részében csak 8.88 rész fehérnye és 0.64 rész foszforsav van.

— **(Lábrakelt pulyka.)** Tegnap este *Kiszneki* Tamásné, pellérdi lakosnő, egy pulykát hozott be, hogy azt ma a piacon pénzzé tegye. Hanem hát nem vigyázott eléggé a derék jószágára, a mit letett egyik korcsma udvarán. Igaz, hogy a pulykának össze volt kötözve a lába, hanem azért mégis lába kelt annak s mire a tulajdonosnő, elköltvén vacsoráját a korcsmában, kereste, hogy majd éjszakára valamelyik ólban helyezze el, — nem találta sehol. Bizonyára valami pulykahusra éhes ember emelte el az udvarból s vitte magával, hogy hova, azt még eddig nem tudják.

— **(Sorsjáték szalmaözvegyekre.)** Rendkívül szerencsés ötlete támadt városunk egy kiváló fiának, kinek neve ezuttal elmaradhat s kinek foglalkozása szalmaözvegység. Városunk e kiváló fia látta azt a nagy pangást, melyet a város társadalmában a szalmaözvegyek folyton növekvő száma előidéz. A szalmaözvegyek ugyanis csendes, jóérzésű lények, kik

este 8 órakor már ágyba fekszenek s szabadság idejüknek legnagyobb részét azzal töltik, hogy nejeiknek leveleket irnak. A helyi társaságokban rajongásig menő rokonszenv, sőt szeretet irányul a szalmaözvegyek iránt, de az a szeretet nem tud méltóképen kifejezésre jutni. Mindezeket midőn látta városunk érintett kiváló fia, nagy eszme fogamzott meg agyában. Elhatározta, hogy bankot alapít, mely virágzóbb leend, mint a Barnato bankja volt. A bank vagyonát — tisztelt barátunk tervei szerint — a szalmaözvegyek képezik. Egyelőre 100 drb. szalmaözvegygyel, mint alaptőkével indul meg az üzlet s 1000 frtos részvényekre történik a közönség nem szalma és nem özvegy rétegében, különösen pedig hölgyek között a jegyzés. Minden részvényes egy-egy szalmaözvegyet kap egy-egy részvénye osztalékául. Az ekként nyert osztalék naponta elmegy ebédelni, elkiséri a háziakat a rendes sétáikon, udvarol őnagyságának és piketiroz a férjjel. Egész nyáron így megy ez. Ugyanezen bank ezer drb. 10 frtos sorsjegyet bocsájtott ki, mely sorsjáték fő- és melléknyereményei szintén kisebb-nagyobb szalmaözvegyek lesznek, hasonló használattal, mint az előbbie. Miután minden tizedik sorsjegyre egy nyeremény fog esni, kétségtelen, hogy az osztálysorsjátéknál is nagyobb sikere lesz e vállalatnak. A bank nyereménye fürdő- és villetelek alapítására van szánva, ahova azok a feleségek is elmehessenek nyaralni, kik ma még itthon vannak. Ez nem szédelgés aranybányákkal, ez reális vállalat, ajánljuk pártolásra.

ideált ismer az emberi, a bölcsesség, az állam a halhatatlanság ideáljait — a női ideált nem ismeri. A lyrikusok megénekelnék mindent, az olympuszi játékot és ezek győzteseit, de a ki előtt a győztes is szívesen meghódol, a nőt nem ismerik. Az ó-világnak nagy és kis szinműirői között csak Sophoklesnél találunk egy Antigonét; — egyikök sem képes a nőt mint motivumot felfogni és bemutatni; a nagy drámai alkotások azért ridegek és szintelenek mint a fa, melynek nincsen virága.

A germán világgal más kor veszi kezdetét, mert a germán népek egy fő jellemvonása, hogy tisztelik és tudják becsülni a nőt. A nő nem külön lakosztályokban, de férjével együtt lakik és a legszebb hozomány nem a halomra menő kincs, hanem a szüzesség. A nő a férj helyettese, vezeti a háztartást, kiosztja a munkát rabszolgái között, gondoskodik mindenről, még férje ruházatáról is. Elkiséri szeretett férjét a háboruba, vele viszi gyermekeit, teláll a szekérvárakra, tüzei a férfiakat bátorságra, ápolja a sebesülteket, buzdítja a harcolókat és ha már minden hiába, mikor az ellenség már legyőzi őket és a megszabadulás utolsó szikrája is kialudt, akkor megfojtja fiait, megöli leányait, majd önkézüleg vet véget életének — csak hogy rabszolgaságba ne kerüljön.

De tisztelte is a német férj nejét: ritkán tartott több feleséget, ez is csak a fejedelmek szokása, kik ezt politikai okokból teszik, hogy diplomáciai összeköttetések létesüljenek.

Bizonyítja a tiszteletet az a rém nagy összegű vérdíj, melyet a feleséggyilkosnak kellett lefizetni.

A nők nyilvános mulatságon résztvehettek, a fontos ügyekben kikérték véleményüket és általában azon hitben

vagyoni kérdés a fő, mely kérdést a házasulandók szülei intézték el. 10 éves korukban gyakran már önszülte bábuikkal játszadoztak s a leány ki eddig visszavonultan élt, hirtelen belemerült az élvezetek és szórakozások tömkelegébe. Színház és circus — a női erények e legveszedelmesebb szirtje — a legtöbb szórakozások. Mig egyrészt a korban divó vadállatok hajszája és leütése, a gladiator küzdelmek durvították ugyan izlésüket, sőt többé kevésbé erkölcsi életüket megtámadták, addig másrészt van egy nagy előnye e kornak és ez, hogy a tudományos műveltségben nagy haladást tettek. Róma leigázta a görögöket és ezek tudománya Romába vándorolt át.

Most már megkövetelték a jól nevelt leánytól, hogy jártas legyen a tudományokban, az éneket és hárfajátékot szerették, sőt nagyra becsülték, ha maga is tudott néhány dallamot komponálni, melyre jól táncolni lehetett. A nő tudományos műveltsége a classikusok olvasásában, a történelem, a földrajz, csillagászat és bölcsélet ismerésében állott. Mint ma a francia nyelv, e korban a görög járta.

De ha oly korán mennek férjhez, mikor sajátítsák el a műveltséget? Menyecske korukban kellett magukat a tudományokban kiképezniök. És mig egyrészt némelyek a költészetre adják magukat, mint Perilla — Ovidius leánya — mig Carelia »de summo bono« filozofiai értekezést ír, addig másrészt azt látjuk, hogy a nők császárak kegyenceivé akarnak lenni: befolyanak a politikába, sőt a haza elleni összeesküvés élére állani sem vonakodnak, mint azt a hirhedtek nevei egy Livia, Julia,

— (A férj listája.) Alacsony, vézna ur állított be ma egyik nyomdába és fölkérte a nyomdászt, hogy a mit diktál, írja le és nyomassa ki. Az idegen diktálni kezdett:

— Légy nyugodt, bezártam a kapuajtót. Megvan?

— Ezt nem értem, szólt közbe a nyomdász.

— Mindegy, kérem, ne szakítson félbe, hanem írja: a fürdőszobában lecsavartam a gázt. A konyhaablakot betettem. A kutya a pincében van. A cselédek mind itthon vannak. Az istalóajtót is bezártam s a macska sincs a szobában. Nem érzek füstöt s nem hallok lármát. Ne félj, senki se tör be a házba. Az nem kutyaugatás, csak a szél zug. Nem megyek megnézni, hogy a pince-zár le van-e reteszelve, mert magam reteszelttem be. Ott kinn nem jár senki. — Ez az egész. A nyomdász kérdően tekintett az idegenre, a ki így magyarázta meg a sajtóságot nyomtatványt:

— A feleségemnek szokása, hogy a mikor elalszom, egy óra múlva fölkel és ilyenekről kérdezősködik. Ha majd nyomtatásban adom át neki válaszaimat, akkor nem fog sokáig zavarni az álmomban. Kérem, nyomassa ki minél előbb ezt a listát. Nekem nyugalomra van szükségem.

— Egy jó irással bíró egyén óhajt mellékes munkát keresni, naponta 5 órától egész 8 óráig.

Órák ezüst arany tárgyak és ékszerek javítását, kicserélését, tisztítását, felfrissítését és átalakítását a legjutányosabban és gyorsan teljesíti Schönwald Imre órák és ékszerész Pécs.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

Budapestről	1904. sz.*)	személyv. reg.	5 ó. 15 p.
Broodról	1907. sz.	" " "	8 " 01 "
Uj.-Domb.-ról	1942. sz.	vegyes " "	8 " 23 "
Bécsből	909. sz.**)	személyv. " "	9 " 39 "
Broodról	1905. sz.	" " d. e.	11 " 18 "
Budapestről	1906. sz.	" " d. u.	4 " 10 "
Vinkovcéről	1921. sz.	vegyes " "	5 " 50 "
Budapestről	1902. sz.	gyors " este	8 " 5 "
Bécsből	8712. sz.	vegyes " "	7 " 56 "
Broodról	1909. sz.	személy " éjjel	11 " 02 "
Mohácsról		" " reg.	8 " 01 "
"		" " k d. e.	11 " 18 "
"		" " d. u.	5 " 50 "
"		Tv. szsz. éjjel	11 " 02 "

Minden alkalommal átszállás Villánynál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8812. sz. vegyesvonathoz Nasice felé.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasice felől.

PÉCSRŐL INDUL:

Brood	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	" 1901. sz.')	gyors " "	8 " 24 "
Bécs	" 8711. sz.**)	vegyes " "	8 " 29 "
Vinkovce	" 8702. sz.	személy " "	9 " 49 "
Budapest	" 1905. sz.	" " d. e.	11 " 33 "
Uj.-Domb.	" 1953. sz.***)	vegyes " d. u.	2 " 47 "
Brood	" 1906. sz.***)	személy " "	4 " 20 "
Bécs	" 3701. sz.	" " "	6 " 34 "
Brood	" 1908. sz.	" " este	8 " 13 "
Budapest	" 1909. sz.	" " éjjel	11 " 30 "
Mohács	"	" " reggel	5 " 35 "
"	"	" " d. e.	9 " 49 "
"	"	" " d. u.	4 " 20 "
"	"	Tv. szsz. este	8 " 18 "

Minden alkalommal átszállás Villánynál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasice felől.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasice felől.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8814. sz. vegyesvonathoz Nasice felé.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Agrippa, Poppéa, Messalina, Faustina legjobban bizonyítják, legfényesebben igazolják.

Róma országokat hódított meg, az egész általa ismert világ porba hullott előtte, Ázsia, Afrika kincsei előntötték utcait; de e kincsekkel keletnek minden romlottsága átköltözött a művelt világ központjába. Behatolt az erkölcselenség, megmetyeljezte a családi életet, a nőt megfosztotta méltóságától, a hódoló tisztelettől, — az egykor oly magasan álló római nő mélyre bukott, élete születésétől a haláláig szenvedés, a lenézés, a gyalázat hosszú láncolata. Pillanatnyi rossz kedv, pusztító szeszély kilökte a nőt a nagy világba, megfosztotta gyermekeitől, gyermekeit az ápoló, gondozó kezeiktől.

Sempronius eltaszította feleségét csak azért, mert egyszer a házat egyedül hagyta el, Sulpicius elkergette a magát, mert őt egy napon fátyol nélkül pillantotta meg. Cato barátjának Hortensiának ajándékozta nejét és Cicero elűzte magától az őt oly végtelenül szerető, nemeslelkű Terentiát, ki mindezt feláldozta, hogy férjének száműzetéséből való visszatérését kieszközölje, feleségül vesz egy gazdag nőt, ezzel él együtt, míg a hozomány tart, de mihelyt az elkallódik, elűzi magától. Juvenal így kiált fel: «Nem nőt keresünk, hogy azt elvegyük, hanem keresünk egy kedves képet, hogy benne gyönyörködjünk.»

Ilykép a nő, ki ifjúságát, szépségét, szerető szívet, szóval mindenét feláldozta, a pusztító parancsra kénytelen elhagyni hajlékát, otthagyni szeretett gyermekeit, kiket nem ölhetett meg többé, kiktől még bucsut sem vehetett. Egyedül magára hagyatva kóborolt a száműzött Róma utcáin kétségbeesve sorsa felett. Gyermeke, kit ő hordott szíve alatt, kinek ő adott életet pompás kocsiján

hajtattott el előtte, — meg sem ismerve a szerencsétlen anyát. A nyomorban sinylődő szülő nem kopogtathatott alamizsnáért fia ajtaján — még ez is meg volt tiltva.

E romlottság és a vele járó elaljasulás aláasta a régi világ alapjait, Róma tengődött meg, de már nem élt, — tengődött fényüzéssel, gyönyörévezettel és csábítással.

Ilyen volt a nők sorsa az ó-korban.

Látjuk Rómát, mely az ó-világ felett uralkodott; látjuk Athént, a bölcsék városát; látjuk India szent helyeit, Gallia druidáinak, varázslóinak tölgyligeteit, a perzsáknak hegytetőkre épített nagy templomait és a szigorú erényt papoló askéták áldozó-köveit. — Isteneik rettenetes kezei gyermekszívek vérével valának beszenyezve. Az egész ó-kor felett fekete felhőként lebeg a leirhatatlan erkölcsi nyomor és sötét fenyegető árnyként a nők ki-mondhatatlan szerencsétlen sorsa.

Az ó-világ befutotta pályáját anélkül, hogy az emberiség egyik fele emberjogokban részesült és magának polgári állást szerezhetett volna.

Pedig voltak az ó-világnak nagy nő-alakjai, de ezek mellett nemcsak a bölcsészet, de Athén — a görög Párizs — finom megfigyelő képessége is szó nélkül halad el, és sem a szép Penelope, sem egy oly fényes jelenség, minő Lais, sem a hatalmas Cleopatra, avagy Messalina szégyenletes képe nem ösztönözték az ó-kor fáradhatatlan bölcsseit gondolkodásra. Aristoteles százféle okot sorol fel «Politikájá»-ban, melyek folytán a férfiak erősekké, az államok pedig nagygyá lesznek, vagy elenyésznek, de az élet egyik, leghatalmasabb tényezőjéről és annak mozgató erejéről: a nőről mitsem tud, Platón minden

Művészet, irodalom.

○ **Művészvilág Balatonfüreden.** Balatonfüredről a következő tudósítást vesszük: A Balaton szeszélyes viselkedése s a folyton változó időjárás arra szorítja a fürdőző közönséget, hogy másnemű mulatságban keresen kárpótlást a fájó szívvel elmulasztott fürdőkért. Somogyi Károly pécsi szinigazgató jeles társulatával szívesen gondoskodnék a közönség szórakoztatásáról és ugy társasága, mint műsora hivatva is volna rá, de nagyon, szinte nevetségesen csekény a pártfogás, melyben itt részesülnek. A vigszínház és népszínház összes repertoár darabjait műsoron tartják s oly ösmert erővel játszatják, mint Leopold Franciska, Ligeti Mari, Angyal Ilka, Réthi Lina, Szohner Olga, Benkő Jolán, Somogyi Károly, Polgár Sándor, Bihari Ákos, Dely Lajos, Bognár János, Csiky László stb., de közönségük alig akad. Hangversenyökkel jobban jártak Semsey Mariska, Liedl Ferenc és Patay Berta. A fürdő nagy termét egészen megtöltötte a hallgatóság, melyben a Balatonfüreden üdülő előkelő társaság csaknem teljes számmal képviselve volt. Különösen Semsey Mariska, a m. kir. operaház művésznője aratott nagy sikert; a Bibliás emberből és Giocondából énekelt egy-egy áriát, azonkívül Tostitól, Meyer-Hollmundtól és Káldy Gyulától dalokat és minden egyes előadása olyan tetszésnyilvánítást vont maga után, hogy alig győzte ismétlésekkel és ráadással. Kivüle szép sikert aratott Patay Berta zongoraművésznő is, ki főleg egy Liszt-féle rhapsodia bravuros előadásával érdemelte ki a közönség elismerését és Liedl Ferenc, a m. kir. operaház zenekarának tagja, akit dicséret illet a hangverseny ügyes rendezéseért.

Közgazdaság.

□ **Az aratás.** Kaposvárról írják: Még mindig halljuk a 4-iki orkán és jégverés nagy kárait; a biztosító társulatok ügynökei 8—10 napon át mást nem tettek, mint becsültek és fizettek. Számtalan gazda van, hogy — különösen árpáját a földbe verte a vihar, még a kalászkok sem látszottak és 100 százalékot, vagyis az egész termés árát fizették ki. Így Szilból írják nekünk, hogy a határ több pontján bizonyos táblákon nem is aratnak, az egész termésnek vége. Kacsokban szinte nagy a kár, egész táblák mentek tönkre. Pamukon hasonlóképp. A kaposvári urodalmat is több gazdaságban érte a jégverés; a kár itt is tetemes. Szóval a vármegyét több részében csapás érte, mely még csak ezután lesz részletesen és egész súlyában megítélhető. Az aratás egyébiránt június hó 24-től egész július hó 14-ig száraz, meleg időben folyt s csak 14-én állt be az esőzés. Ugy a mennyiség, mint a minőségről napról-napra leverőbb hírek érkeznek. A hirtelen beállt hőség megszorította ugy az érésben levő búzát, mint az árpát és a szem sokat vesztett súlyából; így vagyunk a megdült gabonákkal is. Szóval: a tavasz folytán volt nagy reményeket nagyon leszállította az időjárás s a folytonosan emelkedő árak hatását csak részletesen fogják hasznokra fordíthatni a termelők, hol szerencsésen elkerülhették a csapásokat.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 22-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Napirend előtt *Psik* Lajos bíráló bizottsági elnök javasolja, hogy a Hock János mezőkövesdi mandátuma ügyében pótvizsgálatra ismét Gajary Gézárt küldjék ki.

Sima Ferenc kívánja, hogy a vonatkozó jelentés fölolvastassék.

Justh Gyula ellenzi Gajary kiküldetését hanyagsága miatt.

Szavazás utján mindkét indítványt elvetették s Gajaryt megbízták a kiküldetéssel.

Folytatták ezután a tegnapi ülések meghosszabbítására vonatkozó indítvány tárgyalását.

Mócsy Antal néppárti Tisza Istvánnak politikai következtetéséről tart előadást, aki a budget-vitánál bírálta az ellenzék passzivitását, s tegnap meg is támadta a most folyó tárgyalás vitát. Bánffy b. indítványának a célja kitölteni az időt addig, míg Dárday Sándor elkészül a klotür-javaslattal. — Ezért erőszakolják oly nagyon a 16-ik §-t, mert azt hiszik, hogy így megteremthetik az ürügyet a kiegyezési javaslatokhoz szükséges klotürre nézve, ami nélkül Bánffy báró egyetlenegy javaslatot sem képes keresztülvinni. Természetesen nem fogadja el a javaslatot.

Groisz Gusztáv renegát gunyos helyeslések közt védte a kormányelnök javaslatát. Valótlan, — ugymond — hogy a kormánypárti kiváló jogászok ellenzik a 16. §-t, mert az alapelve nézve mindnyájan egyetértenek Erdélyvel.

Buzáth Ferenc: Csak szívja vissza!

Kubik Béla: Köpenyegforgató!

Meszlény Lajos: Gyorsan a klotürt! (Derűtség.)

Groisz Gusztáv: (folytatja.) Nem vagyunk öslények, hogy ne legyenek nézeteink...

Rigó Lajos: Ős-szamar!

Groisz Gusztáv: Ellenezte az egyórai meghosszabbítást; (Helyeslés ballfelől.) mert két órát kívánt. (Derűtség.) Máskülönbén teljes készséggel elfogadja Bánffy b. javaslatát. (Élénk Hoch! kiáltások a baloldalon.)

Komjáthy Béla hatalmasan ledorongolja *Groisz*t, aki csak azért bírálta oly nagy hangon egykori vezérét, *Apponyi* grófot, hogy bebizonyítsa, hogy Bánffy-t is legalább 15 évig fogja szolgálni, mint *Apponyi*t. (Derűtség.) Elveti a javaslatot.

Pichler Győző szintén elveti a javaslatot s indokolásával kibeszéli az időt 2-ig.

TAVIRATOK.

— Meghiusult alkudozások.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ellenzéki és kormánypárti vezérférjak tegnap délutáni értekezlete, mint előre jeleztük, teljesen eredménytelenül oszlott szét. *Győry Elek* a 16. § elejtését javasolta, egyben kijelentette, hogy a kormánynak más elfogadható javaslatához is készek hozzájárulni. Erdély igazságügyminiszter merev elutasítással felelt. Beszéltek még *Kossuth*, *Sima*, *Ivanka Oszkár*, a kormánypárttól pedig *Bánffy b.*, *Pulszky*, *Perczel*

Dezső és *Tisza István* gróf, akik kijelentették, hogy a 16. § csak a tárgyalásra váró összes törvényjavaslatok elintézése után lehet megbeszélés tárgya. Így aztán eredmény nélkül szétmentek. Az ellenzék máától fogva a kormánynak minden lélekzetvételét obstruálni fogja.

— **A Reichsrath egybehívása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hír szerint a Reichsrathot október közepére egybehívják.

— **Ugron ismét a parlamentben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ellenzék akciót indított meg, hogy *Ugron Gábort* ismét bejuttassa a képviselőházba, mert jelenléte ott egy hadsereggel felér.

— **Haldokló trónörökös.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A román trónörökös haldoklik Sinajában.

— **Az olasz király német-földön.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szeptember folyamán az olasz királyi pár, mint a német császár vendége, részt vesz a németországi nagy császár-hadgyakorlatokon.

— **Ellenzékiek lakomája.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A fővárosi ellenzéki polgárság tegnap este lakomát rendezett az ellenzéki képviselők tiszteletére a *Maeskássy-féle* vendéglő kerti helyiségében. A hirtelen jött zivatar bekergette a mintegy 700 főből álló társaságot a termekbe, mire *Meszlény Lajos* megjegyezte: Mennydörgés, villám, ez harcot jelent a politikában is. A hangulat emelkedett szellemű volt s vidékről számos üdvözlő távirat érkezett.

— **Kegyelmet Bartha Miklósnak!** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Bartha* kegyelmi kérvényét kétszáz ezer aláírással *Zichy Jenő* fogja átadni a napokban a királynak.

— **Minisztertanács.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Ma délután minisztertanács volt, mely a mostai kritikus parlamenti helyzettel foglalkozott.

— **A vidéki színészet rendezése.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Az orsz. színészegyesület közgyűlése a vidéket tíz szini kerületre osztotta föl, köztük öt állandó társulattal.

Laptulajdonos Fellelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Weber Ferencz
vas- és fűszer-üzletében Pécsen
csett egy jó házból való fiu
mint tanonc
felvétetik.

Legjobb szer poloskák, balhák, házi bogarak, moly, a házi állatokon lévő élősdiek ellen stb. stb

Kapható Pécssett:

Hirschler Mór
főraktár
Alt és Böhm
Berecz Károly
Clement Antal
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimothy Gyula
Herdlein Lajos
Hollósi Adolf
Klobucsár Mihály
Karres & Geltsch
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Molnár János
Mitzky Mór
Póth Gábor
Praindl Gyula
Reeh Vilmos özv.
Reinfeld A.
ifj. Rézbányai János
Schäffer Adolf
Schäffer Andor
Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spitzer Sándor fia
Spitzer R.
Wallerstein R. utóda
Weber Ferencz
Wertheimer Ch.

Pécs-Bányatelep:

Königstein M.
Gebhardt István

Bar.-Szabolcs:
Pollák Gábor

Bonyhád:
Ermel Adolf
Straicher Benjamin

Dombóvár:
Kacs Kovács Jenő
Pauncz Adolf
Pauncz Samu és testv.
Schneckenberger Rob.
Spitzer Imre
Burger Ede

Német-Bóly:
Kann Lipót.

Szigetvár:
Fried Dávid
Ocsodál Gusztáv
Szalay József

Bar.-Szt.-Lőrincz:
Gebauer Tivadar
Engel Vilmos

Szulok:
Fried Zsigmond

Villányon:
Gyimóthy Jákó.
Weingoldner Rudolf

Vörösmart:
Thury Dénes gyógyszer.

Zacherlin

Kitünö hatása. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a „Zacherl” név.

Ékszerész, órás és látszerész

Schönwald R.

Fenáll 1852. óta.

PÉCSETT.

Fenáll 1852. óta.

Legszébb brilláns és gyémánt ékszerek,
uri és női arany láncok,
legszébb és legfinomabb arany- és ezüst-órák,
ezüst evőkészletek és disztárgyak,
finom arany karláncok és jeggyűrűk,
uri és női gyűrűk.

Brilláns, opál, corall és granát nyakfüzerek,
francia salon, iroda és ébresztő-órák,
párisi látcsövek, hő- és légsulymérők,
legjobb arany, ezüst, állany és teknősbékacsont
szemüvegek és orrcsüvetők, legfinomabb kristályüvegek és hegyjogecekkal,
egyéb optikai cikkek főraktára.

Minden e szakba vágó javítások a legjobban készítettnek.

A tisztelt közönség különös figyelmét felhívom a következő valódi és legjobb francia és angol china-ezüstből készült

alkalmi ajándék-tárgyakra,

melyek meglepő csinos, tartós készítésök és jutányosan számított árak által kitűnnek:

Valódi és china-ezüsttel diszitett Fayence virág- és gyümölcs-tartókat, asztali állványok, gyertyatartók, gyümölcs és kenyér-kosarak, kávé-, thea és mocca-servicek, legujabb angol cognac-servicek rendkívül elegáns és tartós kivitelben, cukor-szelencék, dohány-dobozok, írőkészletek, Sandwich-tálcák, evőkészletek, cukortartók, vajkészletek, serlegek, sörös poharak, sétabotok stb.

Vésnöki munkák praecisen készítettnek.

Egy tetszés szerinti monogramm étszerekben drbja . . . 20 kr.
Egy betű vésés . . . . . 2 kr.
Cimeres pecsétnyomó . . . . . 2 frt 50 kr.

Üzleti vagy egyéb pecsétnyomok tetszés szerinti
szöveggel és nagyságban . . . . . 1 frt 50 kr.

A nálam vett tárgyaknál bármily monogramm vagy egyéb vésés nem számítatik fel.